

تعریف بیماری



brain stroke یا

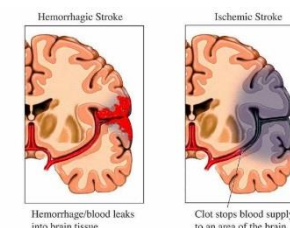
سکته مغزی هنگامی رخ می دهد که یک لخته خونی باعث انسداد شریان خون رسان به مغز

می شود (سکته مغزی ایسکمیک) و یا یک رگ خونی مغز پاره شده و خونرسانی به بخشی از مغز متوقف می شود (سکته مغزی هموراژیک) و در عرض چند دقیقه پس از این حادثه سلول های مغز شروع به مردن می کنند. به طور متوسط 10 تا 15 درصد افرادی که به سکته های مغزی مبتلا می شوند در اثر این بیماری جان خود را از دست می دهند و 60 تا 70 درصد بیماران با درمان مناسب می توانند زندگی مستقل داشته باشند.

انواع سکته مغزی

✓ سکته مغزی ایسکمیک

متداول ترین نوع سکته مغزی، ایسکمیک، نام دارد. تقریباً از هر 10 سکته مغزی 9 مورد در این گروه قرار می



گیرند. عامل بروز سکته مغزی، لخته خونی است که در رگ درون مغز ایجاد شده است. لخته خون ممکن است در نقطه ای خاص گسترش یافته یا از سایر نقاط بدن به مغز رسیده باشد. اگر سرخرگی که خون را به مغز می رساند، بسته شود، این نوع سکته مغزی رخ می دهد. علل متعددی باعث بسته

شدن رگ خونی می شوند، مثلاً رسوب چربی ها در شریان ها (آترواسکلروز) باعث تشکیل لخته خونی می شود. گاهی اوقات، در اثر بی نظمی ضربان قلب، یک لخته خونی در قلب ایجاد می شود. سپس این لخته خونی به جای دیگری از بدن می رود که در آنجا سرخرگ رساننده خون به مغز را می بندد.

✓ سکته مغزی هموراژیک

وقتی یک رگ خونی در مغز پاره شود و باعث خونریزی در مغز شود، این نوع سکته رخ می دهد که آن هم دلایل متعددی دارد. سکته مغزی هموراژیک بسیار نادر و مرگ بار است. این نوع سکته وقتی بروز می کند که یک رگ خونی ضعیف در مغز منفجر شود. نتیجه این نوع سکته، خونریزی شدید درون مغز است که متوقف کردن اش بسیار دشوار است.

✓ حمله ایسکمیک گذرا

در واقع یک سکته مغزی ناقص است که در اثر گرفتگی رگ خونی رخ می دهد. اگرچه حمله ایسکمیک گذرا باعث آسیب دائمی مغز نمی شود، ولی باعث بروز علائم سکته مغزی می شود که چند دقیقه و یا حتی چند ساعت طول می کشند. شما به عنوان علامت سکته مغزی نباید از این حالت چشم پوشی کنید.

مهم ترین علائم سکته مغزی

- سردرد ناگهانی و شدید بدون دلیل که فوراً بعد از آن فرد بیهوش می شود.
- احساس بی حسی یا فلج ناگهانی در یک طرف صورت و دست یا پای یک طرف بدن
- کاهش ناگهانی بینایی،
- قدرت بدن،

➤ تعادل بدن (به سختی راه رفتن)،

➤ قوای حسی،

➤ صحبت کردن و یا فهم صحبت دیگران

➤ تاری ناگهانی دید به خصوص در یک چشم

➤ به هم خوردن تعادل بدن به طور ناگهانی که احتمالاً

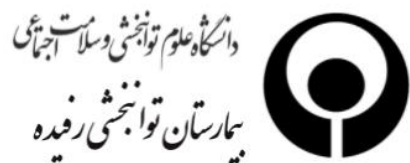
با حالت تهوع، استفراغ کردن، تب، سسکه و یا قورت

دادن غذاها به سختی همراه است.



نشانه هایی ظاهری و عوارض بعد از سکته مغزی

- ضعف و کرختی صورت و بازوها یا پاها به خصوص در یک طرف بدن (همی پارزی)
- فلج صورت. بازو و پاها در همان طرف (همی پلژی)
- عدم تعادل و لنگ زدن (آتاکسی)
- اختلال در تکلم یا در درک کلام (دیس آرتری)
- اشکال در بلع (دیس فازی)
- کرختی و سوزش قسمت های بدن-اشکال در درک وضعیت و موقعیت (پارستزی)
- دو بینی یا تاری دید یا از دست دادن بینایی به خصوص در یک چشم
- سردرد شدید و ناگهانی
- از دست دادن حافظه کوتاه مدت و طولانی مدت-اختلال در قضاوت



سکته مغزی



تهیه و تنظیم:

شمعانه محمدی

(هیئت علمی گروه آموزشی پرستاری)

سوپروایزر آموزشی)

واحد آموزش پرستاری

بهار 1401

○ آنژیوگرافی

○ MRI

کمک های اولیه در سکته مغزی

هنگام برخورد با بیمار مبتلا به سکته مغزی با ید آرامش خود را حفظ کرده و بیمار را در حالت سکون قرار داده و با اورژانس تماس بگیرید. گاهی بیمار بیهوش می شود و یا قدرت تکلم خود را از دست می دهد. در این حالت بیمار را زیاد تکان ندهید. دکمه های لباس بیمار را باز کرده و لباس های تنگ را خارج کنید.

اگر دست و پای بیمار شل یا منقبض شده باشد باید اندامها در وضعیت مناسب قرار دهید تا آسیبی به بیمار وارد نشود. اگر بیمار استفراغ داشت سر بیمار را به پهلو قرار دهید تا مواد از طریق دهان خارج شود و وارد نای نشود. در صورتیکه بیمار دچار ایست تنفسی یا قلبی شد احیای قلبی و ریوی پایه را تا رسیدن اورژانس آغاز کنید.

درمان سکته مغزی

برای درمان از بر اسا نوع سکته مغزی، روش های مختلفی برای درمان استفاده می شود. روش های درمانی رایج شامل درمان جراحی و دارودرمانی با داروهای ضد انعقاد یا ضد فشارخون و درمانهای توانبخشی مانند فیزیوتراپی، کاردرمانی و گفتاردرمانی و ... استفاده می شود.

• سرگیجه بدون دلیل و سقوط ناگهانی

• بی اختیاری ادرار و مدفوع

• اشکال در پیدا کردن کلمات و فهمیدن آن چیزی که دیگران می گویند.

• عدم توانایی در انجام حرکات ظریف.

عوامل خطر ساز سکته مغزی

✓ سیگار

✓ چاقی رژیم غذایی پرنمک و پرچربی

✓ سن بیش از 60 سال

✓ فشار خون بالا

✓ دیابت

✓ بیماری شریان کرونر

✓ سابقه خانوادگی سکته

مغزی

✓ سوء مصرف الکل

تشخیص سکته مغزی

برخی از آزمایش ها و روش های تشخیصی احتمالی شامل :

○ معاینه ی بالینی: پزشک ضربان قلب و فشار خون فرد را چک می کند. همچنین برای بررسی آسیب احتمالی سیستم عصبی یک سری آزمایش های اولیه ی عصبی هم انجام خواهد شد .

○ سی تی اسکن: برای انجام روش سی تی اسکن از یک

سری تصاویر اشعه ایکس برای ایجاد یک تصویر با

جزئیات زیاد استفاده می شود.

○ آزمایش خون